

REFERAT Kommunalbestyrelsen 2009 / 2020 d. 07-12-2020

Mødedato Mandag d. 07. december 2020 kl. 00:00

Mødested

Indholdsfortegnelse

Projekt - Grøn Buspulje - el-busser på Ærø.....	3
Beslutning.....	8

Punkt 1: Projekt - Grøn Buspulje - el-busser på Ærø

Projekt - Grøn Buspulje - el-busser på Ærø

1. Projekt - Grøn Buspulje - el-busser på Ærø

Sagsnr.: 492-2020-9184 Dok.nr.: 492-2020-80367 Sagsbeh.: KJO *Åbent*

Indledning:

Stillingtagen til meddelelse af anlægs- og driftsbevilling til medfinansiering af en ansøgning til "Grøn buspulje" om elbusdrift på Ærø.

Retsgrundlag:

Bekendtgørelse nr. 912 af 18.06.2020 om grøn buspulje til regionale busser og øer.

Aftale om klimalov af 6. december 2019.

Klimaaftale for energi og industri mv. 2020 af 22. juni 2020.

Sagsfremstilling:

I forbindelse med de politiske Klimaaftaler, har staten afsat en pulje rettet mod ikke-brofaste øer. Puljen har til formål at fremme anvendelsen af CO2-reducerende busser, der fx kan køre på el. Puljen finansierer op til 75 % af merudgiften på anlæg og drift, ved en elektrificering af den kollektive bustrafik. Puljen er relativt stor og dækningsprocenten er høj, men da det kan forventes at elbusser fremover vil være standard, forventes puljen ikke at være flerårig. Ansøgningsfristen er 30. september 2020.

Baggrund

Gennem de senest år er muligheden for elektrisk busdrift på Ærø løbende undersøgt, men vurderingen har været, at teknologien ikke var god nok eller at omkostningerne blev for store.

Teknologien er nu så god, at det nu er muligt at omstille Ærøs rutebusdrift til el, hvis det sker på nogle bestemte betingelser.

Busdriften på Ærø

Busoperatøren har på eget initiativ valgt at firmaets busserne kører på Gas-to-Liquid Fuel, som er et fossilt brændstof, der reducerer udledningen af NOx og partikler. To af busserne er desuden blevet ombygget med solceller på taget og har en mindre batteripakke installeret, hvilket har vist sig at reducere størstedelen af dieselbehovet til hoteldriften på de to busser.

De geografiske forhold på Ærø er udfordrende med kuperede veje og lange busruter. Rutebusserne kører mere end 1.000 km om dagen på hverdage og har en meget stram køreplan.

En løsning på Ærø er at erstatte de 2 dieselbusser, som varetager rutekørslen, med 3 elbusser, således at der altid er én af de tre busser som står og lader, mens de to andre servicerer ruten. Behovet for 3 elbusser opstår fordi pauserne for rutebusserne i løbet af en dag er for korte til at elektriske busser kan nå at lade tilstrækkeligt op til at kunne servicere en tur. De lange afstande er hovedårsagen til, at det indtil videre kun er bybusser som er overgået til eldrift.

Anbefalede tiltag

Med udgangspunkt i en grundig markedsundersøgelse og simulering af de ærøske kørselsmønstre, er busoperatøren og administrationen enige om at anbefale en omstilling af busdriften til ren eldrift, som inkluderer:

- 3 elektriske batteribusser til at dække rutekørslen med batteripakker af 350 kWh i hver bus,
- 150 kW DC CCS oplader i Søby i forbindelse med el-færgens transformershus til at lade den 3. bus i løbet af dagen,
- 2 x 50 kW DC CCS oplader ved busterminalen på Reberbanen i Marstal til at lade busserne over natten,
- 150 kW DC CCS oplader ved busterminalen på Reberbanen i Marstal til hurtigladning i tilfælde af rengøring/vedligehold i løbet af dagen.

- Etablering af overdækning af ladeanlæg i Søby,

- Udvidelse af hal- og personalefaciliteter ved busterminalen på Reberbanen i Marstal for at kunne lade og servicere elbusserne.

Kontraktforhold

Der er indgået kontrakt om busdriften på Ærø med Jesper Bus. Kontrakten løber fra 1. august 2019 til 31. juli 2025.

Kontrakten indeholder mulighed for forlængelse på 1+1 år. I aftalen er der indlagt en option på omlægning til elektriske

busser som kan løftes inden for de første fire år af kontraktens løbetid, såfremt Ærø Kommune påtager sig den øgede driftsomkostning.

Kontrakten skal, i fald projektet realiseres, tilføjes et tillæg som implementere eldriften samt kompenserer kontraktthaver jf. ovenstående. Der kan søges 75% tilskud til merudgiften på drift i kontraktperioden, som så vil løbe til 31. juli 2027. Der skal i den forbindelse indskrives bestemmelser om, hvad der skal ske med busserne ved kontraktudløb.

Historik:

Udvalget for bæredygtig energi har på sit møde den 19. august 2020 anbefalet projektet.

Tværgående politikker:

Visionsplan for Ærøs energiforsyning 2018, punkt 3.3 Omlægning af transport.

Udviklingsstrategi 2019-2022, Indsatsområderne ”Klima, miljø og natur” og ”Kollektiv trafik” med tilhørende pejlemærker.

Økonomi:

Indkøb af busser påhviler i henhold til kontrakten operatøren. Køb af elbusser er kalkuleret til 13.775 tkr. incl. moms. Merudgiften til udskiftning af busser påvirker driftsudgiften og indarbejdes i kontraktsummen.

Anlæg af bygninger og den øgede udgift til drift påhviler Ærø Kommune. Hvorvidt der kan opnås tilskud til alle de ønske anlægsudgifter er uvist, men af ansøgningen fremgå et anlægsbudget på samlet set 4.477 tkr.

Udbetaling af det samlede tilskud sker 12 måneder efter projektstart, der forventes at være årsskiftet 2021. På dette tidspunkt forventes anlæg såvel som busser senest at kunne tages i drift.

Merudgiften til drift udgør samlet set 13.875 tkr. som fordeles forholdsmæssigt over projektperioden, hvilket vil sige januar 2022 til juli 2027. Budgetbeløbet i 2027 skal tilføjes 1.250 tkr. til et evt. køb af elbusserne til den nedskrevne værdi. Køb af busser ved kontraktophør er ikke en støtteberettiget udgift.

Da kontraktthaver skal holdes skadesløs indarbejdes ikke en merudgift på leje af bygningsmassen, ladefaciliteter o.l. Køb af el påhviler kontraktthaver.

Der er ikke afsat midler i kommunens budget 2020 – 2024 til anlæg eller udvidelse af driftsudgifterne.

Administrationen, Løn & økonomi:

Såfremt ansøgningen til Grøn Pulje imødekommes, vil anlægsudgiften på 4.477 tkr. i 2021, skulle finansieres hhv af 75% fra Grøn Pulje i alt 3.358 tkr. og resten 1.119 tkr. ved en tillægsbevilling fra kassen (år 2021).

Anlægsbevillingen indebærer samtidig frigivelse af rådighedsbeløb, på den samlede anlægsudgift i 2021.

Såfremt ansøgningen fra Grøn Pulje imødekommes, vil de samlede driftsudgifter over en periode på 5,5, år forventes at udgøre 13.875 tkr.

Merudgift pr. år fra 2022 vil være 2.523 tkr. (2027 = 1.260 tkr.), merudgiften vil skulle finansieres af en tillægsbevilling fra kassen.

Et samlede tilskud til drift 75% af 13.875 tkr. i alt 10.406 tkr. forventes modtaget i 2021, hvorfor der skal gives en positiv tillægsbevilling i 2021 på 10.406 tkr.

Der forventes en merudgift i 2027, til erhvervelse af busserne til nedskrevet værdi 1.250 tkr. Dette vil være en anlægsudgift, som vil skulle godkendes af kommunalbestyrelsen, inden købet foretages i 2027.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen

Administrationen, Trafikdirektøren:

Det indstilles, at:

- Der udarbejdes et tillæg til den eksisterende kontrakt, hvor betingelserne for anvendelse af optionen beskrives.
- Der fremsendes ansøgning om tilskud til Trafik-, bygge- og boligstyrelsen jf. betingelserne i ”Grønne Buspulje for Regioner og Øer” for en samlet projektsum på 18.352 tkr.
- Der i budgettet for 2021 afsættes en anlægsbevilling på 4.477 tkr.

- Der i budgettet for 2022 – ultimo juli 2027 indarbejdes en merudgift på drift svarende til i alt 13.875 tkr. Beløbet fordels ligeligt over perioden. Kontraktbeløb på 1.250 tkr. vedr. køb af busserne til scrapværdi medtages i budget 2027.
- Der oprettes en indtægtsbevilling i 2022, hvor det samlede tilskud udbetales. Bevillingen fordeles med 3.358 tkr. til anlæg og 10.406 tkr. til drift.

Økonomi- og erhvervsudvalget, den 28. august 2020:

Fraværende: Ingen

Der afholdes temamøde inden prioriteringsdebatten.

Ole Wej Petersen, Mads Boeberg Hansen og Kaj Nøttrup ønskede at følge transportdirektørens indstilling, men finansiering indgår i prioriteringsdebatten.

Flemming Boye og Bent Juul Sørensen ønsker, at forslaget oversendes til prioriteringsdebatten uden anbefaling.

Der er i forbindelse med godkendelse af budgettet for 2021-2024 afsat anlægs- og driftsmidler til medfinansiering af projektet.

Ved mail af 26. november 2020 har Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen (TBST) oplyst følgende:

”I behandlingen af Ærø Kommunes ansøgning er det ansøgte beløb vurderet til at være højt ift. sammenlignelige projekter på f.eks. Bornholm og Læsø.

Ved den politiske behandling af ansøgningerne var der tilslutning til at give et beløb på maksimalt 4 mio. kr. til omstilling af busser på Ærø.

Ærø Kommune bedes derfor indsende en revideret ansøgning og tilhørende budget til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, med et tilskudsbeløb på maksimalt 4 mio. kr.

Deadline for indsendelse af ny ansøgning revideret budget er **7. december 2020**.

Såfremt Ærø Kommune ønsker at afstå fra at søge midler fra puljen, bedes dette meddelt.”

Arbejdsgruppen ser følgende muligheder i forhold til det videre forløb:

1. En reduktion af projektet til en bus og to ladestandere.
2. Der meddeles en tillægsbevilling til medfinansiering af et reduceret projekt med to busser og to ladestandere. Alle bygninger incl. kloakanlæg udgår.
3. Der meddeles en tillægsbevilling til yderligere medfinansiering og projektet reduceres til den mest skræbete model med tre busser og ladeinfrastruktur. Alle bygninger incl. kloakanlæg udgår.
4. Der meddeles en tillægsbevilling til yderligere medfinansiering af det ansøgte projekt.
5. Kommunen trækker sin ansøgning tilbage.
6. Kommunen sender en tilpasset ansøgning til TBST om model 3)

Ad. 1. Projektets totaløkonomi reduceres fra 18.358 tkr. til 5.365 tkr., hvoraf tilskuddet udgør 3.997 tkr. Projektet anbefales ikke af operatøren.

Ad. 2. Projektets totaløkonomi bliver 9.867 tkr., hvoraf tilskuddet udgør 3.995 tkr. Valg af denne løsning kræver en tillægsbevilling på 1.284 tkr. Projektet anbefales af operatøren.

Ad. 3. Projektets totaløkonomi bliver 15.062 tkr., hvoraf tilskuddet udgør 3.995 tkr. Valg af denne løsning kræver en tillægsbevilling på 6.479 tkr. Operatøren mener løsningen kan gennemføres uden bygninger i første omgang.

Ad. 4. Projektets totaløkonomi fastholdes på 18.358 tkr., hvoraf tilskuddet udgør 3.991 tkr. Valg af denne løsning kræver en tillægsbevilling på 9.773 tkr. Projektet anses af operatøren, som værende den optimale løsning.

Ad. 5. Projektet opgives.

Ad. 6. Der sendes en ansøgning som beskrevet i scenarie 3 med henblik på at modtage et egentligt afslag på ansøgningen.

Pga. den korte sagsbehandlingsfrist har det ikke været muligt at få sagen påtegnet af Løn- og økonomi.

Administrationen, Teknisk afdeling, den 1. december 2020:

Der gøres opmærksom på, at der på sigt er behov for en udvidelse og/eller renovering af anlægsfaciliteterne på busstationen for at gøre garageforholdene egnede til el-busser.

Administrationen, Trafikdirektøren, den 1. december 2020:

Det indstilles, at der tages stilling til de ovenstående 6 scenarier og den valgte model meddeles Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen inden fristens udløb.

Kommunalbestyrelsen, den 3. december 2020:

Fraværende: Peter Hansted

Busoperatøren har lige inden mødet ringet til borgmesteren og meddelt, at han er utryg ved en ordning med to el-busser pga. opladning (scenarie 2).

Det blev besluttet at udsætte sagen. Der indkaldes til et ekstraordinær kommunalbestyrelsesmøde mandag den 7. december 2020 kl. 12.00.

Administrativ bemærkning, den 4. december 2020

Carl Jørgen Heide har i forlængelse af kommunalbestyrelsens behandling af sagen den 3. december 2020 anmodet om nogle supplerende oplysninger. Der er anmodet om oplysninger om 1) busoperatørens betæneligheder ved scenarie 2, 2) dialog med Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen efter modtagelse af brevet og 3) den kommunale medfinansiering af el-busser er en del af budgetforliget for budget 2021-2024. Henvendelsen er vedlagt som bilag.

Ad 1.

Busoperatøren har den 4. december 2020 fremsendt en uddybning af sin bekymring vedrørende scenarie 2.

Bekymringerne er begrundet i ladning og at få driften til at hænge sammen. Bemærkningerne fra busoperatøren er vedlagt som bilag.

Ad 2.

Administrationen har gentagene gange været i telefonisk kontakt med sekretariatet for Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, og i den forbindelse givet tydeligt udtryk for grundlaget for vores projekt og argumenteret for dets størrelse, men da sekretæren ikke er involveret i selve beslutningen, har hun ikke mandat til på virke processen yderligere.

Realiseringen af scenarie 1 og 2 indeholder en vis usikkerhed, da der har været meget kort tid at udarbejde alternative scenarier til den fremsendte ansøgning.

Efter tilsagn om puljemidler vil der være mulighed for at undersøge projektet nærmere inden endelig stillingstagen til realisering af projektet.

Der henvises i øvrigt til mail af 4. december 2020 fra Cecilie Larsen vedrørende kontakten til styrelsen.

Ad 3.

Kommunaldirektøren kan bekræfte, at den kommunale finansiering af el-busser er en del af budgetforliget for budget 2021-2024, hvor der er afsat 4.477 tkr. til el-busser under forudsætning af 75 % tilskud fra staten til projektet.

I forbindelse med budgetprocessen for budget 2021-2024 blev der aftalt to pejlemærker. Det ene pejlemærke er, at der skal være 15 mio. kr. i skattefinansieret overskud i hvert af årene, og det andet pejlemærke er, at der skal være 25 mio. kr. i kassen ved udgangen af 2023. I budget 2021-2024 er der taget afsæt i, at der er ca. 23 mio. kr. i kassen ved udgangen af 2023. Hvis der gives en større tillægsbevilling til el-busser, vil det forringe kommunens kassebeholdning, som skal være buffer mod uforudsete udgifter eller manglende indtægter.

Transportdirektøren har følgende bemærkninger:

- Hvis man kun kan få tildelt det nye udmeldte beløb, anbefales det at gå efter det skrabede projekt med 2 el-busser, da det udløser hele det "nye tilskudsbeløb". Man kan altid efterfølgende som kommune selv gå efter bus nr. 3, det behøver man ikke at forpligtige sig til i projektet.

- Mht. at indsætte 2 el-busser, så vil de som minimum kunne dække halvdelen af den kørsel der i dag køres med 2 dieselbusser, og maksimum 2/3 af den kørsel der er i dag. I praksis vil det foregå i en dialog om køreplan imellem kommunen og operatøren. Så et sted imellem 50% og 66% af den kørsel der er i dag vil kunne overgå til el.

- Det vil være godt at have nogle erfaringer med el-busser inden næste udbud, hvor man har mulighed for at udbyde ren el-drift på både lukket og åben kørsel.

Bilag

492-2020-79068	SV: Vedr. ansøgning om puljemidler fra "Grøn buspulje til regionale busser og øer"
492-2020-79067	VS: Vedr. ansøgning om puljemidler fra "Grøn buspulje til regionale busser og øer"
492-2020-58959	BILAG 1_Retningslinjer for Grøn Buspulje
492-2020-59338	Budget_Grøn Buspulje_politisk behandling_Final
492-2020-79493	Forslag til alternative modeller til revideret ansøgning til Grøn Buspulje
492-2020-80279	Mailkorr. vedr. Grøn Buspulje
492-2020-80280	Bemærkninger fra busoperatøren af 4. december 2020
492-2020-80589	El bus -

Bilag

VS: Vedr. ansøgning om puljemidler fra "Grøn buspulje til regionale busser og øer"

Budget_Grøn Buspulje_politisk behandling_Final

SV: Vedr. ansøgning om puljemidler fra "Grøn buspulje til regionale busser og øer"

El bus -

Bemærkninger fra busoperatøren af 4. december 2020

BILAG 1_Retningslinjer for Grøn Buspulje

Forslag til alternative modeller til revideret ansøgning til Grøn Buspulje

Mailkorr. vedr. Grøn Buspulje

Punkt 1: Beslutning

Kommunalbestyrelsen, den 7. december 2020:

Fraværende: Bent Juul Sørensen

Der blev stemt om scenarie 2. Projektet forelægges for kommunalbestyrelsen inden udmøntning.

For stemte: Liste A, V, F, P, C og Jens Weiss (12 stemmer)

Imod stemte: Liste O (2 stemmer)

Forslaget var hermed vedtaget.